

Akadálymentesítési tervfejezet
a Zákányszék, Petőfi Sándor u. 7. szám (236 hrsz.) alatti
óvoda és bölcsőde energetikai korszerűsítése
építési-műszaki tervéhez

1. AZ AKADÁLYMENTESÍTÉST ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOK ÉS ELŐÍRÁSOK ÁTTEKINTÉSE

- Magyarország Alaptörvénye
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2007. évi XXII. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az építet környezet alakításáról és védelméről (ÉTV)
- 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról
- 10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról
- Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez, komplex akadálymentesítés, 2015

2. ELŐZMÉNYEK

Zákányszék Község Önkormányzata TOP-3.2.1-15 kódszámú, "Önkormányzati épületek korszerűsítése" című felhívás keretében pályázatot nyújtott be az intézmény energetikai korszerűsítésére. A kiviteli tervdokumentáció részeként a projektarányos akadálymentesítés követelményeinek való megfelelést akadálymentesítési tervfejezet keretében kell bemutatni.

Ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás esetén a beruházásnak meg kell felelnie a projektarányos akadálymentesítés követelményeinek, azaz a fejlesztéssel érintett valamennyi, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész tekintetében – függetlenül az infrastrukturális beruházás tárgyától – a projekt keretében biztosítani kell az épület bejáratának és legalább egy mellékhelyiségének az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai és infokommunikációs) akadálymentesítését. Az akadálymentesség projektarányos teljesülése egy preventív, megelőző gondolkodásmódot jelent, célja, hogy a projekt keretében érvényesüljenek az egyetemes tervezés elvei.

Az óvoda és bölcsőde épületében az akadálymentesítés korábbi beruházás keretében már megvalósult, az udvari bejárat előtt kialakításra került egy rámpa, és az épületben akadálymentes WC is létesült, azonban a rámpa és a WC nem mindenben felel meg az akadálymentesítésre vonatkozó követelményeknek.

3. A TERVEZETT ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉS KONCEPCIÓJA

Az energetikai korszerűsítés keretében a kedvező tájolású délkeleti és délnyugati tetőfelületeken 17kW-os napelemes rendszer kerül telepítésre. Az akadálymentesítés keretében a meglévő rámpa javítására és a meglévő akadálymentes WC berendezésének áthelyezésére valamint akadálymentes bejárati ajtó beépítésére kerül sor. A felújítás keretében megvalósul az épület infokommunikációs akadálymentesítése.

4. A TERVEZETT AKADÁLYMENTESÍTÉS EGYES ELEMEI

Az energetikai korszerűsítéshez kapcsolódóan tervezett akadálymentesítési munkák:

- az udvari bejárat előtti meglévő rámpa átépítése a hatályos akadálymentesítési előírásoknak való megfelelés érdekében
- akadálymentes illemhely belső átrendezése az akadálymentesítési követelményeknek való megfelelés céljából
- akadálymentes bejárat kialakítása
- infokommunikációs akadálymentesítés (információs táblák, induktív hurkos berendezés)

4.1. AZ ÉPÜLET MEGKÖZELÍTÉSE JÁRMŰVEL ÉS GYALOGOSAN

Az óvoda épülete gépjárművel és gyalogosan a Petőfi Sándor utca felől közelíthető meg. Az intézményhez gépjárművel érkezők részére az akadálymentes parkolásra az épület előtt kiépített, úttal párhuzamos 3,60x6,50 befoglaló méretű meglévő parkoló rendelkezésre áll. Az akadálymentes parkolótól a bejárat felé beton járda vezet.

4.2. AKADÁLYMENTES RÁMPA

Az épület hátsó bejárata előtt néhány éve egy új L-alakú rámpa épült, melynek két rámpakarja összesen 43 cm szintkülönbséget hidal át. A meglévő, akadálymentes használatra szánt rámpát megvizsgálva megállapítható, hogy a rámpa érkező pihenőjénél az OTÉK 66. § (2) bekezdés c) pontjában előírt 1,50 m átmérőjű szabad terület nem biztosított. A felső rámpakar lejtése az akadálymentes rámpánál előírt 5 %-os lejtést meghaladta. Ezért a felső pihenőt 60 cm-rel meg kell hosszabbítani, és a rámpakarokat valamint a közbenső pihenőt rábetonozással kell korrigálni. A felső rámpakar hossza 4,10 m, szélessége 1,50 m, az induló meghosszabbított rámpakar hossza 4,50 m lesz 1,30 m szélességgel. A rámpa külső oldalán 20 cm széles, 10 cm magas leesést gátló szegélyt kell kialakítani. A rámpa korlátja a járófelülettől számított 0,70 és 0,95 m magasságban felszerelt kettős kapaszkodóval és egy alsó kiegészítő kapaszkodóval lesz ellátva, a kapaszkodók kör keresztmetszetűek. A rámpakarokat és a pihenőket fagyálló, flexibilis ragasztóba rakott csúszásmentes greslap

járófelülettel kell készíteni. A rámpa indulásánál az épület körüli járdán 1,50x1,50 m szabad területet kell biztosítani a kerekesszékekkel történő forduláshoz. A rámpa járó felületét az időjárás hatásaitól előtető védi, az előtetőt támasztó faoszlopok a rámpa leesést gátló peremére támaszkodnak.

4.3. AKADÁLYMENTES BEJÁRAT

Az energetikai korszerűsítéshez kapcsolódó akadálymentesítési munkák keretében az óvoda hátsó bejárat két szárnyú ajtaja lesz cserélve 1,60/2,65 m névleges méretű, aszimmetrikus két szárnyú hőszigetelt üvegezésű, fokozott légzárású ($U_{max} = 1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$) ajtóra oly módon, hogy a rendszeresen használt szárnynál a 90 cm tiszta nyílásméret rendelkezésre álljon. A küszöbmentes kialakítású ajtó mindkét oldalán biztosítani kell a kerekesszékekkel történő mozgáshoz és manőverezéshez a megfelelő méretű (1,50 x 1,50 m) vízszintes helyet. A bejárat ajtó ragasztott biztonsági üvegezése a padlószinttől mért 0,30 m magasság alá nem nyúlhat. A gyengénlátók számára az üvegfelületeket a járófelülettől mért 1,00-1,50 m magasság közötti sávban elhelyezett kontrasztos jelzésekkel (pl.: élénk színű kör vagy négyzet alakú matricák) kell vizuálisan érzékelhetővé tenni. Az 1,00 magasságban felszerelendő hajlított, U-alakú kilincs egy kézzel is könnyen működtethető legyen. A nyílászáró és a homlokzat színezése között a megfelelő szíkontraszt kialakítása szükséges.

4.4. VÍZSZINTES KÖZLEKEDÉS AZ INTÉZMÉNYBEN

Az óvoda-bölcsőde épületben az akadálymentes használattal érintett közlekedők szélessége mindenütt eléri vagy meghaladja az 1,50 m szabad szélességet (1,60 ill 2,00 m), így a kerekesszékekkel való megfordulás lehetősége biztosított. A szabad belmagasság 2,20 m-nél nagyobb, lelógó akadályok az előírt szabad belmagasságot nem csökkentik. Az akadálymentes használattal érintett helyiségek (foglalkoztatók) ajtóinál a minimum 90 cm tiszta nyílászélességet biztosítani kell. Az akadálymentes útvonalakon lévő ajtók küszöb nélküli kialakításúaknak kell lenniük, a kilincs könnyen markolható hajlított, U-alakú legyen. A falfelület és az ajtólap ill. ajtószárny közötti szíkontraszt biztosítandó.

4.5. AKADÁLYMENTES WC-MOSDÓ HELYSÉG

A korábbi akadálymentesítési munkák során az óvoda közlekedő folyosójáról nyílóan egy nemektől független akadálymentes WC lett kialakítva. A helyiség mérete, bejárat ajtaja megfelelő, azonban a mosdó áthelyezésével az akadálymentes WC háromirányú megközelítését lehetővé kell tenni. A WC mellett a belső tér felőli oldalon 90x120 cm szabad helyet kell biztosítani.

A mosdó megközelítéséhez a mosdókagyló előtt minimum 90 cm széles és 120 cm hosszúságú szabad hely álljon rendelkezésre. A homorú mosdókagylót 85 cm használati magasságban, a hozzá tartozó rögzítő elemek segítségével kell felszerelni. A mosdót könnyen kezelhető, leforrázás elleni védelemmel ellátott karos csapteleppel, térdszabad kialakítású (70 cm magasságig térdszabad helyet biztosító) szifonnal falsíkba építhető szifon leeresztő

szeleppel, flexibilis csővel kell szerelni. A mosdónál alkalmazott kötőelemeket 1,5kN statikus terhelés elviselésére kell méretezni.

A mosdó felett a csempeburkolatban 600 x 800 mm méretű fix tükröt kell felragasztani 1,00 m-es alsó síkkal, mely lehetővé teszi, hogy a kerekesszékes használón kívül az álló ember számára is teljes értékűen használható legyen.

A mosdó közelében könnyen kezelhető, folyékony szappan adagolót kell felszerelni legfeljebb 1,00-1,10 m magasságban. A mosdó mellett a falon könnyen kezelhető papír kéztörölő adagolót (vagy elektromos kézszáritót kell elhelyezni a padlósíktól mért 1,00-1,25 m használati szintmagasságban. A mosdó mellett nyitott tetejű falra szerelt hulladékgyűjtő elhelyezése is szükséges, tetejének magassága 50-75 cm lehet, alatta 20 cm szabad helyet kell biztosítani.

4.6. INFORMÁCIÓS TÁBLÁK

Az óvoda-bölcsőde épületében való tájékozódás és információszerzés megkönnyítése érdekében könnyen olvasható és értelmezhető információs táblákat kell alkalmazni megfelelő méretű feliratokkal és szimbólumokkal, melyek az épület valamennyi használója számára segítséget jelentenek, ugyanakkor különösen fontos szerepet játszanak az érzékszervi sérültségük miatt hátrányos helyzetű személyek tájékozódásának segítésében. A táblák a falfelületről kontrasztosan elütő alapszínükkel, matt, csillogásmentes felületükkel segítsék a gyengén- vagy aliglátó személyek tájékozódását. Jól olvasható betűtípust kell használni: a félkövér, talpnélküli, jó arányú – például Arial, Gill, Helvetica, stb. – betűcsaládok alkalmazása ajánlott. A feliratok, szimbólumok cm-ben kifejezett mérete a m-ben kifejezett észlelési távolság legalább 1,5-szerese legyen, de a betűk minimális mérete 2,5 cm legyen.

Az akadálymentes WC ajtajának külső oldalán 1,50 m-es szemmagasságban az akadálymentesség nemzetközi jelét tartalmazó 10x10 cm-es méretű piktogramot kell elhelyezni. A beltéri ajtók kilincs felőli oldalán a falfelületen 1,50 m-es szemmagasságban 100x300 mm méretű alumínium fali tájékoztató táblákat kell felszerelni, ahol az alumínium sínbe pattintott, 1,75 mm vastag műanyag lemezre lézergravírozott feliratokkal jelzik a helyiségek funkcióját. A mindenki által használt helyiségeknél (óvodai és bölcsődei foglalkoztatók, vezetői és nevelői szoba, akadálymentes WC) a feliratokat alul Braille-felirattal is ki kell egészíteni.

Az épület akadálymentes bejáratának közelében a folyosón az épület egyszerűsített alaprajzát bemutató, a mindenki által használt helyiségek megnevezését tartalmazó, Braille-feliratokkal ellátott információs táblát kell elhelyezni. Az épület utcai homlokzatán a hátsó akadálymentes bejárat megközelítését jól látható kontrasztos felirattal (sötét alapon fehér betűk) jelölni kell, az utcai kapunál pedig az óvoda-bölcsőde pontos megnevezését tájékoztató táblán kell feltüntetni.

4.7. INFOKOMMUNIKÁCIÓS BERENDEZÉSEK, ESZKÖZÖK

A hallássérültekkel való kommunikáció elősegítése érdekében az intézményében be kell szerezni 1 db rádióhullámmal működő FM rendszerű, nyakba akasztható indukciós hurokkal ellátott mobil adó-vevő berendezést (ITS-100SET mobil indukciós hurokerősítő szett).

A kivitelezés során a komplex akadálymentesítést érintő beépítendő anyagok, berendezések, színek, információs táblák kiválasztása, alkalmazása csak az építész és a rehabilitációs környezettervező szakmérnök tervező bevonásával, az érintett tervezők jóváhagyásával történhet.

Szeged, 2017. december hó



Kiss Ágoston

rehabilitációs környezettervező szakmérnök

okl. szám: 6105